

درس تفکر و پژوهش صفحه‌ی ۲ تا ۳۰

۱- در بیت زیر، واژه یا ترکیبی آمده است که با نام یکی از آثار تاریخی شهر ... شباهت لفظی دارد.

نقش بندِ فطرت نقش جهان انگیزته / بر بساطِ لامکان شکلِ مکان انداخته

(۱) شیراز

(۲) اردبیل

(۴) تهران

(۳) اصفهان

۲- یکی از شیرهای جنگلی که شکارچیان برای شکار آن‌ها رفته بودند، به جای فرار، خود تفنگی دست گرفت و شکارچیان را تهدید کرد. شکارچیان از او خوششان آمد و او را به شهر بردند. شیر هم از زندگی انسان‌ها خوشش آمد. ناخن‌های دست و پایش را کوتاه کرد، کت و شلوار پوشید و مثل انسان‌ها بیلبارد بازی کرد. بازیگر شد و فیلم کارگردانی کرد. مدیر یک شرکت بزرگ سینمایی شد و تابستان سال بعد برای شکار شیر به جنگل رفت. تفنگ را دستش گرفت اما شیرهای هم‌نوع خودش را دید که از دست او فرار می‌کردند. لحظه‌ای تردید کرد. تفنگ را به زمین انداخت، کت و شلوارش را درآورد و راهی بیابان‌ها شد ...

این شیر، در ... خود دچار شک و تردید شده بود.

(۱) احساسات

(۲) هویت

(۳) استقلال

(۴) امانتداری

۳- در کدام بیت جمله‌ی پرسشی وجود ندارد؟

(۱) آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند / آیا بود که گوشه‌ی چشمی به ما کنند

(۲) گفתי که پس از سیاه، رنگی نبود / پس موی سیاه من چرا گشت سفید

(۳) دلم ز نرگس ساقی امان نخواست به جان / چرا که شیوه‌ی آن ترک دل‌سیه دانست

(۴) در پاش فتاده‌ام به زاری / آیا بود آن که دست گیرد

۴- آن قدر نمره‌های امتحان میان‌ترم من پایین بود که کسی فکر نمی‌کرد بتوانم خودم را به بقیه برسانم. اما من تلاشم را کردم و در فاصله‌ی دو ماه تا امتحان، هر روز ۲ ساعت درس خواندم و مطالعه کردم. نمره‌های پایان‌ترم من، بالاترین نمره‌های کلاس بود. می‌دانی؟ به این نتیجه رسیدم که ...

(۱) دوست آن است که گیرد دست دوست

(۲) کار نیکو کردن از پر کردن است

(۳) اول لب آمد، بعد دندان

(۴) مرغ همسایه غازه.

۵- و گمان مبر که اگر بالا نشسته‌ای، والاتری. ارزش انسان به مارک لباس یا عطر خوش‌بویی که به تن می‌زند نیست، هرچند لباس بهتر و عطر خوش‌بوتر نیک هستند. فراموش مکن که شاعر می‌گوید ...

(۱) ماه رویا! روی خوب از من متاب / تابگیرد جامه‌ات بوی گلاب

(۲) تن آدمی شریف است، به جان آدمیت / نه همین لباس زیباست، نشان آدمیت

(۳) دیگر نشنیدیم چنین فتنه که برخاست / از خانه برون آمد و بازار بیاراست

(۴) اگر برکه‌ای پر کنند از گلاب / سگ اندر وی افتد کند منجلاب

پاسخ سؤال‌های تفکر و پژوهش

۱- گزینه‌ی «۳» - (صفحه‌ی ۳ کتاب فارسی)

میدان «نقش جهان»، یکی از آثار تاریخی شهر اصفهان است که در بیت صورت پرشش از «عراقی» ترکیبی مشابه این نام آمده.

۲- گزینه‌ی «۲» - (صفحه‌ی ۷ کتاب فارسی)

شیر داستان کوتاه صورت پرشش، در هویت خود دچار شک و تردید شده بود: من شیر هستم یا آدم؟ این داستان، خلاصه‌ی داستان

زیبایی است از سیلور استاین با نام «لافکاریو، شیری که جواب گلوله را با گلوله داد».

۳- گزینه‌ی «۳» - (صفحه‌ی ۲۰ کتاب فارسی)

«چرا» و «آبا» معمولاً نشانه‌ی پرسشی هستند، اما در بیت گزینه‌ی «۳» عبارت «چرا که» آمده است و این، به معنای «چون» و «زیرا» است و

نشانه‌ی پرسشی نیست.

۴- گزینه‌ی «۲» - (صفحه‌ی ۳۰ کتاب فارسی)

«پر کردن» یعنی «بسیار کردن». کار نیکو کردن از پر کردن است: به موفقیت رسیدن، نتیجه‌ی مستقیم تمرین کردن و تلاش کردن است.

۵- گزینه‌ی «۲» - (صفحه‌ی ۲۷ کتاب فارسی)

ارزش انسان، به جان اوست و آدمیت او، نه به لباس و عطر گران‌بهایش، این مفهوم در بیت گزینه‌ی «۲» نیز آمده است.